

5

KVĚTEN
2022

INIS

INTERNETOVÝ NEWSLETTER INOVACÍ V SOCIÁLNÍM ZAČLEŇOVÁNÍ

VYDÁVÁ ODBOR PRO
SOCIÁLNÍ ZAČLEŇOVÁNÍ
MMR (AGENTURA)

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Agentura
pro sociální začleňování

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Tento materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci projektu „Agentura pro sociální začleňování jako inovační aktér politiky sociálního začleňování“, registrační číslo projektu: CZ.03.3.X/0.0/0.0/15_018/0006191

ÚVODEM

Vážené čtenářky,
vážení čtenáři,

dovolte mi, abych Vás srdečně pozdravila a představila krátce další číslo našeho inovačního newsletteru.

V kontextu příchodu velkého počtu uprchlíků vyžadují otázky (ne)dostupnosti bydlení, podpory zaměstnanosti nebo prevence předčas-

ných odchodů ze vzdělávání naši neutuchající pozornost, přičemž současně akcentují ty problémy a úkoly, které v této oblasti řešíme dlouhodobě. Právě o některých krocích, které jsme ve spolupráci s našimi partnery v rámci realizace projektu „Agentura pro sociální začleňování jako inovační aktér politiky sociálního začleňování“, reg. č. CZ.03.3.X/0.0/0.0/15_018/0006191 (dále jen „projekt“), v těchto tématech udělali, se můžete dočíst v tomto čísle.

Dále se v něm můžete začíst do dalšího dílu volné série textů odborného garanta projektu Miloslava Macely o financování sociálního začleňování. Představujeme také poslední aktivity —→

v projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, který jsme úspěšně k 30. dubnu 2022 ukončili nebo krátké prezentace aktivit na podporu vzdělávání žáků ze sociálně vyloučeného prostředí.

Pro příští měsíce jsme pro vás připravili mj. cyklus workshopů zaměřený na dostupné zdroje informací o sociálně vyloučených lokalitách, bytové nouzi a dalších tématech. Workshopy se budou konat naživo s možností bezprostřední diskuze mezi účastníky.

Přeji všem inspirativní čtení a v neposlední řadě hodně sil pro zvládnutí všech výzev, kterým v oblasti sociálního začleňování aktuálně čelíme.

Srdečně zdraví

Markéta Benešová

pověřená vedením odboru pro sociální začleňování

Z PROJEKTU

- 5 V LIBERECKÉM KRAJI SE UPÍRÁ POZORNOST ZEJMÉNA K DLUHOVÉ PROBLEMATICE A BYDLENÍ
- 8 NADÁLE PODPORUJEME OLOMOUCKÝ KRAJ V ŘEŠENÍ DLUHOVÉ PROBLEMATIKY
- 8 V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI A V CHOMUTOVĚ STÁLE ŘEŠÍME DOSTUPNÉ BYDLENÍ
- 9 V KARLOVARSKÉM KRAJI PROBĚHLO NĚKOLIK AKCÍ A POKRAČUJE MAPOVÁNÍ KAPACIT KRAJSKÉHO ÚŘADU
- 10 V ČÍSLECH: DĚTI OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM A ŠKOLNÍM NEÚSPĚCHEM
- 15 USPOŘÁDALI JSME SETKÁNÍ PARTNERŮ K TÉMATU PRÁCE S INFORMACEMI

ZAÚJALO NÁS

- 17 NOVÁ ZPRÁVA CHARITY ČR O TRHU PRÁCE V SOUVISLOSTI S CHUDOBOU, PREKARIZACÍ, ZADLUŽENOSTÍ A SOCIÁLNÍM PODNIKÁNÍM
- 19 MPSV POŘÁDÁ KONFERENCI K TÉMATU BYDLENÍ A HOUSING FIRST
- 19 ZAMYŠLENÍ NAD VEŘEJNÝMI ROZPOČTY V KONTEXTU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ
- 22 MAPA VZDĚLÁVACÍHO NE/ÚSPĚCHU POUKAZUJE NA VELKÉ NEROVNOSTI

INSPIRACE

- 24 NATOČILI JSME VIDEO-ROZHOVORY S LIDMI, KTERÍ POMÁHAJÍ DĚTEM OHROŽENÝM ŠKOLNÍM NEÚSPĚCHEM

Z AGENTURY

- 26 VZDĚLÁVACÍ PROJEKT ASZ DOBĚHL ÚSPĚŠNĚ DO FINÁLE
- 26 V RÁMCI VZDĚLÁVACÍHO PROJEKTU VYŠLY DVĚ NOVÉ METODIKY PRO PODPORU INKLUZIVNÍHO A KVALITNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
- 28 ASZ NATOČILA DOKUMENT O ÚSPĚŠNÉ MUZIKANTCE A PEDAGOŽCE

Z PROJEKTU

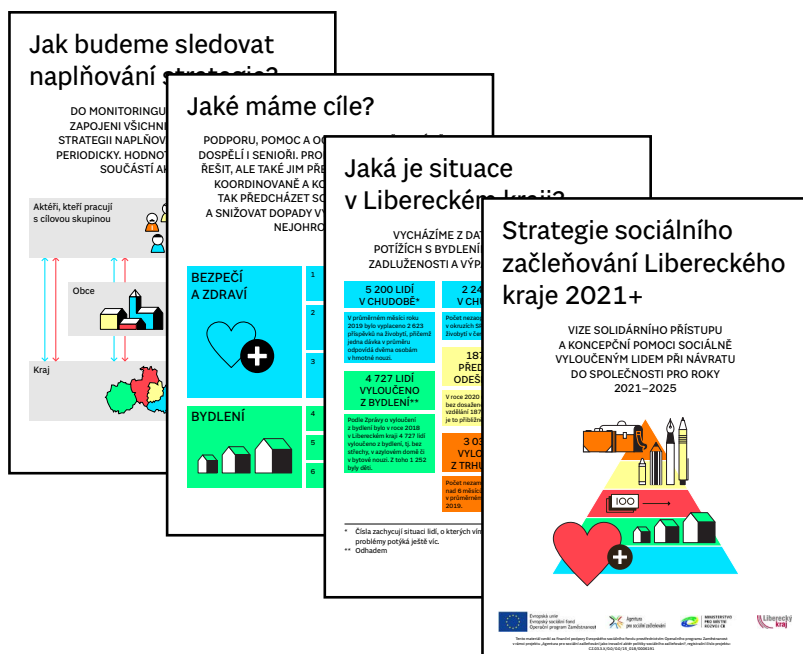
aneb co se nám společnými silami v projektu daří, na čem pracujeme a co připravujeme dál

V LIBERECKÉM KRAJI SE UPÍRÁ POZORNOST ZEJMÉNA K DLUHOVÉ PROBLEMATICE A BYDLENÍ

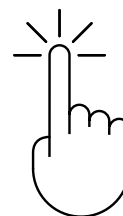
V Libereckém kraji je aktuálně v procesu schvalování

**zjednodušená grafická verze Strategie sociálního začleňování
Libereckého kraje 2021+.** —→

Liberecký kraj

**NEJDŮLEŽITĚJŠÍ
SDĚLENÍ
Z PŮVODNÍHO
200STRÁNKOVÉHO
DOKUMENTU
V NĚKOLIKA
INFOGRAFIKÁCH**

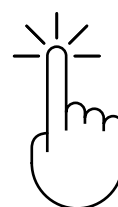
Pracovní skupina pro sociální začleňování a zaměstnanost pod Regionální stálou konferencí Libereckého kraje chystá zakázku na mapování a vyhodnocení oddlužení v rámci akce Milostivé léto. To proto, aby se mohli relevantní aktéři lépe připravit na podzim 2022, kdy by se měla oddlužovací akce opakovat. Smyslem šetření, které proběhne mezi obcemi a klíčovými aktéry v Libereckém kraji, je blíže popsat, zda a jak se informace o možnostech oddlužení dostávaly k cílové skupině, kdo ze zadlužených tuto šanci nejvíce využil, či jaké byly největší limity tohoto programu. Se zjištěnými informacemi bude následně pracovat krajský mikrotým zaměřený na dlouhou problematiku, aby se podařilo při podzimním běhu Milostivého léta co nejvíce využít potenciálu této akce. Zadlužení je významným problémem obyvatel Libereckého kraje – v roce 2020 zde bylo až 36 583 lidí v exekuci. K celkovému vyhodnocení akce Milostivé léto doporučujeme **článek Institutu prevalence a řešení předlužení**.

Téma dostupného bydlení, které Liberecký kraj řeší dlouhodobě, se nyní stává ještě palčivější v souvislosti s příchodem válečných uprchlíků z Ukrajiny do ČR. S ohledem na urgentnost situace věnujeme dostupnosti bydlení další setkání pracovní skupiny. V souvislosti se Strategií sociálního začleňování Libereckého kraje pro období 2021+ bude také zřízena samostatná krajská platforma pro sociální bydlení. Bez adekvátních kapacit v bydlení, zmapovaných na úrovni kraje, se nejen při integraci ukrajinských uprchlíků neobejdeme. V tomto směru Liberecký kraj naváže na **výzkumné šetření**, které v roce 2020 provedl Lukáš Průcha ve spolupráci s kolegy z Regionálního centra střed ASZ. Kvantitativní sběr dat v oblasti bydlení na úrovni obcí Libereckého kraje proběhl za finanční podpory Regionální stálé konference Libereckého kraje III. Šetření se zúčastnilo 152 obcí (70,7 % všech obcí v Libereckém kraji), což reprezentuje 407 905 obyvatel, tedy 91,9 % všech obyvatel kraje. Díky tomuto průzkumu má již nyní Liberecký kraj přesnou představu o velikosti bytového fondu na úrovni obcí. A také ví, kolik obcí má zpracována —→

pravidla na přidělování bytů, i kolik je zde ubytoven zřizovaných obcemi. Díky těmto datům bude nyní nastavování dalších opatření a strategií pro oblast podpory bydlení jednodušší a hlavně přesnější. V rámci plánované platformy pro sociální bydlení bude docházet k výměně zkušeností mezi všemi aktéry v kraji, vzájemné inspiraci a předávání informací o nových trendech v této oblasti. Klíčovým vodítkem v tomto bude krajská Strategie sociálního začleňování, která se dotýká začleňování nejohroženějších obyvatel. Jako zdroj inspirace poslouží také nová publikace PAQ research: **Integrace ukrajinských uprchlíků v ČR 2022+**. Důstojné bydlení je jednou z hlavních podmínek úspěšné integrace. Dalšími ukazateli jsou možnosti zaměstnání, či dostupnost sociální a zdravotní péče, včetně školských zařízení. —→

**PAQ RESEARCH:
INTEGRACE
UKRAJINSKÝCH
UPRCHLÍKŮ V ČR 2022+**

Pracovní skupina se zabývala také zásadním tématem zaměstnanosti a zaměstnávání obtížně zaměstnatelných osob na volném či chráněném trhu práce. Smyslem je posilovat síť zaměstnanosti pro podporu zaměstnávání osob dlouhodobě nezaměstnaných a zvláště ohrožených na trhu práce, včetně mladých lidí, kteří předčasně odcházejí ze vzdělávání, skrze veřejně prospěšné práce jakožto časově omezené pracovní příležitosti nabízené obcemi. Za tím účelem se zintenzivní spolupráce s Paktem zaměstnanosti a krajským ředitelstvím Úřadu práce. ✕

NADÁLE PODPORUJEME OLOMOUCKÝ KRAJ V ŘEŠENÍ DLUHOVÉ PROBLEMATIKY

Cílem naší spolupráce s Olomouckým krajem je vytvořit návrhový dokument, který bude zaměřen na možné druhy podpory dluhového poradenství v kraji. V rámci sběru dat a potřeb obcí jsme se zapojili do informačních seminářů, které organizuje kraj spolu s Člověkem v tísní. Průběžně tak seznamujeme zástupce samospráv a územních celků s výsledky dotazníkového šetření „Intervence v oblasti předlužení klientů sociálních služeb a dluhových poraden v Olomouckém kraji“. O identifikovaných problémech s nimi zároveň vedeme diskuze a sbíráme jejich potřeby a podněty, jak by jim kraj v oblasti sociálního začleňování mohl pomoci. Dvě inspirační a milá setkání již proběhla (22. března v Horním Újezdě a 12. dubna v Prostějově) a několik dalších se ještě do konce června uskuteční. X

V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI A V CHOMUTOVĚ STÁLE ŘEŠÍME DOSTUPNÉ BYDLENÍ

V Královéhradeckém kraji ověřujeme potřeby obcí v oblasti investičních záměrů orientovaných na dostupné bydlení. Nejčastějšími tématy jsou zmírnění limitu veřejné podpory (de minimis), rozšíření podmínek pro čerpání finančních prostředků ze Státního fondu podpory investic (SFPI) a možnosti financování stavebních prací v objektech, které nejsou ve vlastnictví obcí.

Možnosti zmírnění limitu veřejné podpory, s výchozí představou zvýšení limitu o 30 %, ověřujeme v institucích EU. —→

O optimalizaci podmínek SFPI jednáme s pracovníky fondu a s partnery projektu – se zástupci obcí v Královéhradeckém kraji, se zástupci CIRI a se zástupci města Chomutov.

Financování stavebních prací v objektech, které nejsou ve vlastnictví obcí, bylo předmětem březnové online diskuze, ke které se připojilo cca 40 účastníků. Toto téma je právně složité a v samosprávách obcí bývá tabuizované. Důvodem jsou oprávněné obavy z trestněprávní odpovědnosti. V konfliktu s těmito obavami se samosprávy dostávají do situací, ve kterých se „investice do cizího majetku“ jeví jako nutné pro zabezpečení některé z důležitých funkcí obce. Pro takové případy se snažíme najít a ověřit právně bezpečný rámec, v kterém by toto financování bylo možné.

V Chomutově probíhá dílčí část projektu hodnotící ukončenou bezdoplatkovou zónu a v dubnu byla zahájena další fáze zaměřená na experimentální kategorizaci bytů. X

V KARLOVARSKÉM KRAJI PROBĚHLO NĚKOLIK AKCÍ A POKRAČUJE MAPOVÁNÍ KAPACIT KRAJSKÉHO ÚŘADU

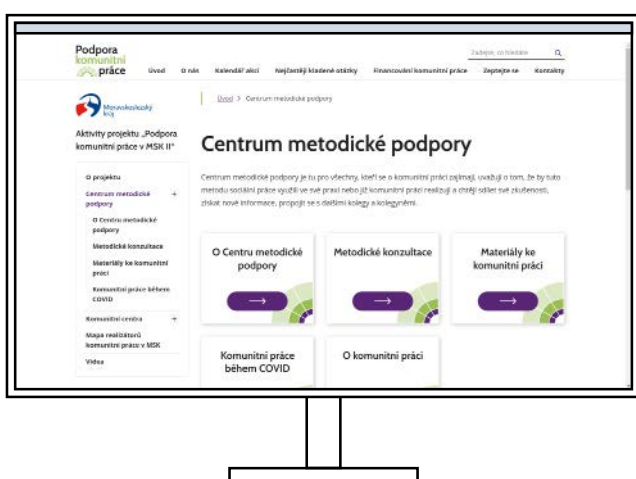
Dne 16. 2. 2022 proběhl v krajském úřadu seminář na téma „Komunitní práce pohledem kraje“. Bc. Peter Hančín z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje sdílel své zkušenosti z desetiletého budování sítě služeb poskytujících komunitní práci. Hovořil o koordinační roli kraje, o vzniku **centra metodické podpory** a realizaci vlastních **krajských dotačních titulů**.

Dne 28. 3. 2022 jsme představili metodiky projektu **Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami**. Krajské pracovníky, zástupce poskytovatelů služeb a pracovníky škol se mohli seznámit s obsahem metodik, —→

klíčovými doporučeními a příklady dobré praxe. Více informací o metodikách najdete dále v sekci Z Agentury.

Dne 19. 4. 2022 se uskutečnilo setkání pro pracovníky Krajského úřadu v Karlových Varech. Hlavním tématem byly předčasné odchody ze škol a jejich pojetí ze strany MPSV a MŠMT. Dále jsme představili výzkumy ASZ na téma odchodů ze ZŠ, přestupů na SŠ a podpůrných opatření.

Nadále vedeme individuální rozhovory s pracovníky krajského úřadu o obsahu jejich agend, které se týkají oblasti sociálního začleňování. Cílem je, aby se jejich činnosti zbytečně nepřekrývaly. Společně tak definujeme, které oblasti jsou pokryté a kterým je potřeba věnovat pozornost. Tyto podklady budou využity při tvorbě krajské strategie sociálního začleňování. ✕

**KOMUNITNÍ PRÁCE POMÁHÁ
LIDEM POMOCI SI VLASTNÍMI
SILAMI. ZDE NAJDETE
POTŘEBNÉ INFORMACE.**

V ČÍSLECH: DĚTI OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM A ŠKOLNÍM NEÚSPĚCHEM

V rámci spolupráce s Platformou pro rovné příležitosti ve vzdělávání NAKAP Libereckého kraje jsme identifikovali základní datové ukazatele pro předčasné odchody ze vzdělávání v kontextu socio-ekonomického znevýhodnění. Tyto ukazatele mohou sloužit k prvnímu pohledu do situace →

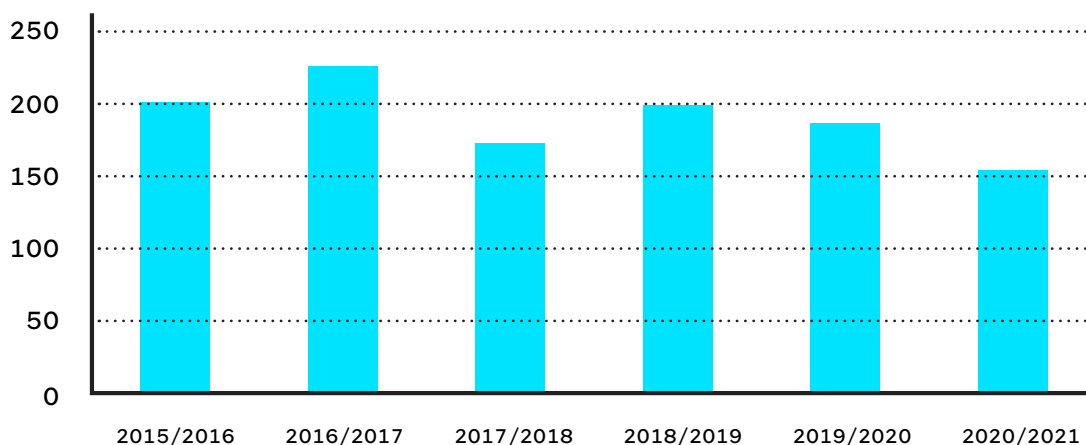
v území a poukázat na oblasti, které se jeví jako problematictější a vyžadují naši pozornost, ať už za účelem dalšího zkoumání nebo při nastavování intervencí. V další fázi mohou ukazatele napomoci sledovat vývoj a trendy, a to jak v čase, tak při porovnání jednotlivých území. Je však třeba brát v potaz, že pro komplexní zhodnocení dopadů intervencí je nutné nastavovat další indikátory v souvislosti s konkrétními cíli a ve spolupráci se všemi zapojenými aktéry.

ZÁKLADNÍ DATOVÉ UKAZATELE:

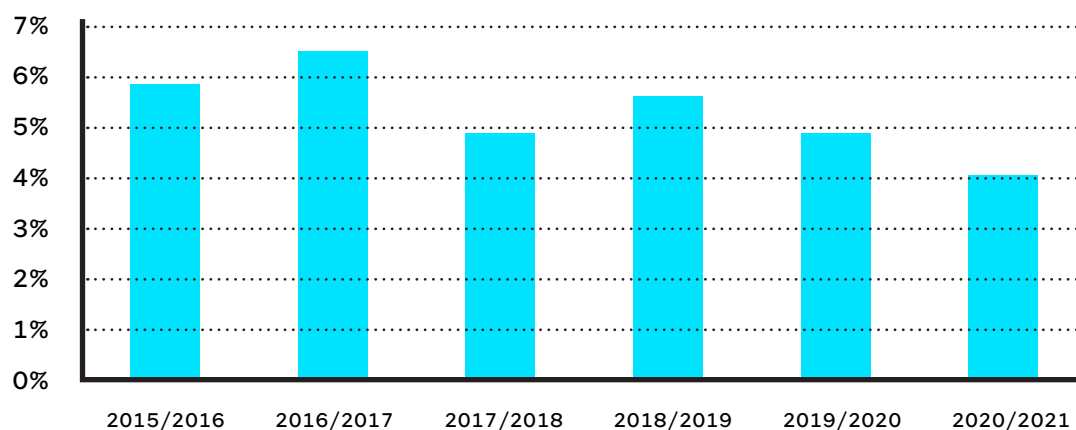
- předčasné odchody – počet žáků, kteří ukončí docházku do základní školy bez dokončeného základního stupně vzdělání;
- počet žáků opakujících ročník a zvláště počet žáků opakujících 1. ročník ZŠ;
- počet dětí zapsaných v MŠ podle věku;
- počet nezaopatřených dětí v hmotné nouzi – tj. počet dětí v okruzích SPO u příspěvku na živobytí;
- počet nezaměstnaných v evidenci ÚP ve věku 15–18 let.

Počet předčasných odchodů vyjadřuje asi nejjednodušší důsledky školního neúspěchu v období povinné školní docházky. Počet žáků opakujících ročník potom dává možnost problém zaznamenat dříve, než se projeví naplno ve svém důsledku. Ukazatel počtu žáků opakujících 1. ročník ZŠ ilustruje rozsah nerovností na startovní čáře školní docházky. Rozdíly v počtu dětí zapsaných v mateřské škole podle věku v území poukazují na to, do jaké míry rodiny využívají předškolní vzdělávání jako přípravu na základní vzdělávání. V logice socio-ekonomických determinantů školní úspěšnosti počet nezaopatřených dětí v hmotné nouzi vyjadřuje minimální velikost potenciální cílové skupiny pro podporu dětí v jejich rozvoji. A počet nezaměstnaných v evidenci Úřadu práce ve věku 15–18 let představuje předpokládané dopady školního neúspěchu – je to údaj o skupině mladých lidí bez zaměstnání a mimo vzdělávání. —→

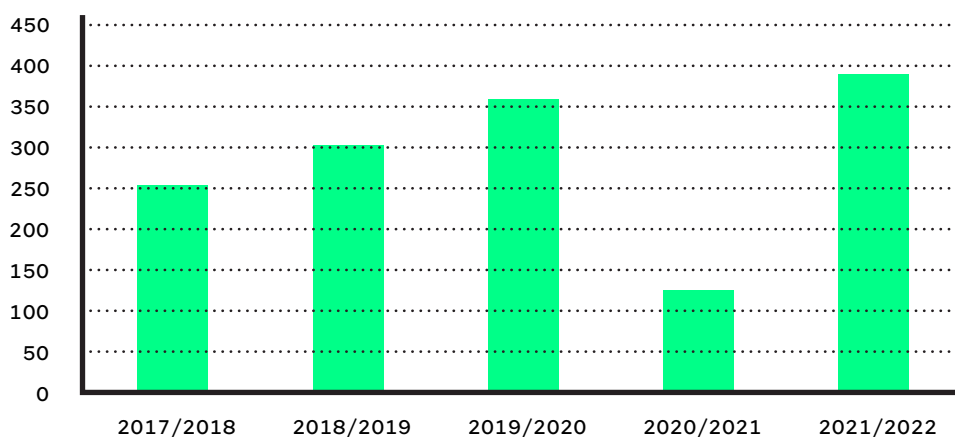
GRAF 1: VÝVOJ POČTU PŘEDČASNÝCH ODCHODŮ ZE ZŠ — BĚŽNÉ TŘÍDY — LIBERECKÝ KRAJ

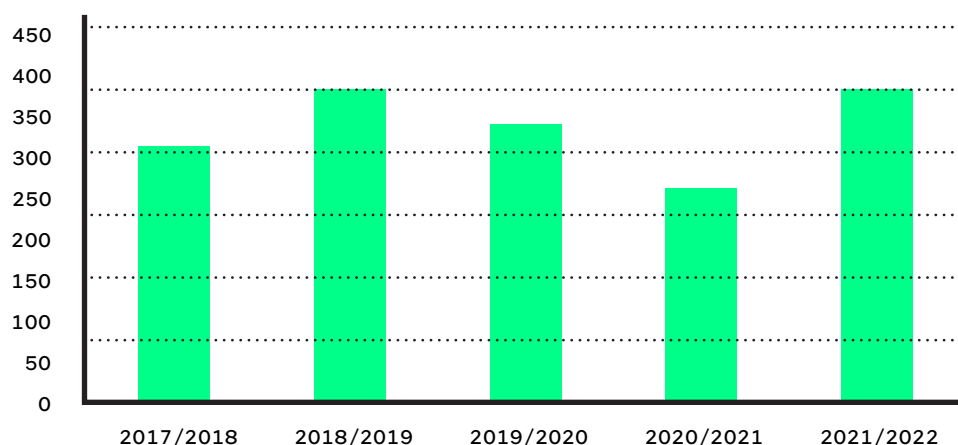
GRAF 2: VÝVOJ PODÍLU PŘEDČASNÝCH ODCHODŮ ZE ZŠ — BĚŽNÉ TŘÍDY — LIBERECKÝ KRAJ

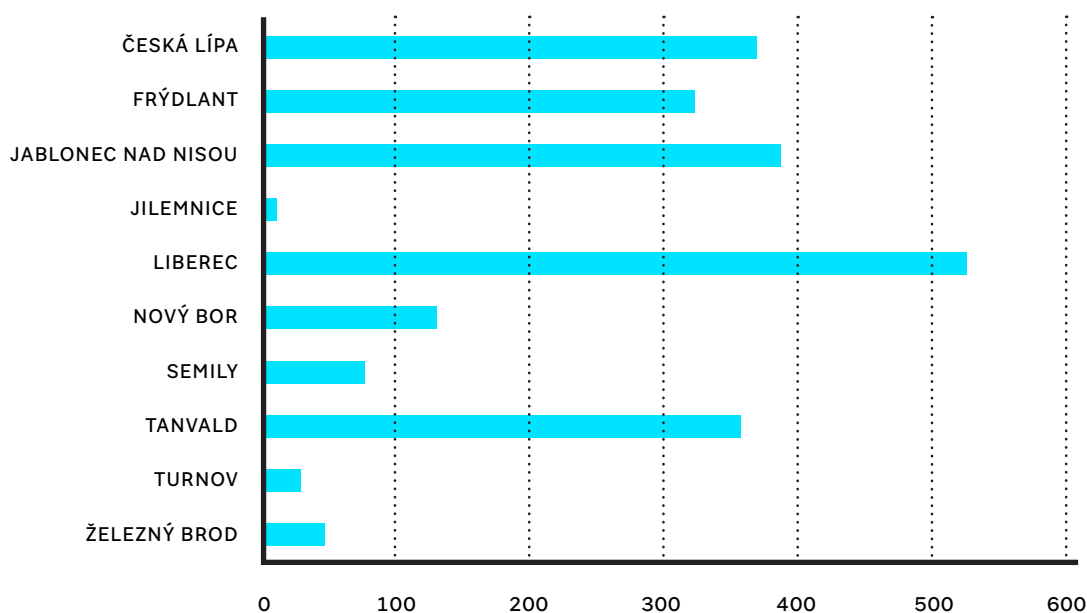
GRAF 3: VÝVOJ POČTU ŽÁKŮ OPAKUJÍCÍCH ROČNÍK — BĚŽNÉ TŘÍDY ZŠ — LIBERECKÝ KRAJ

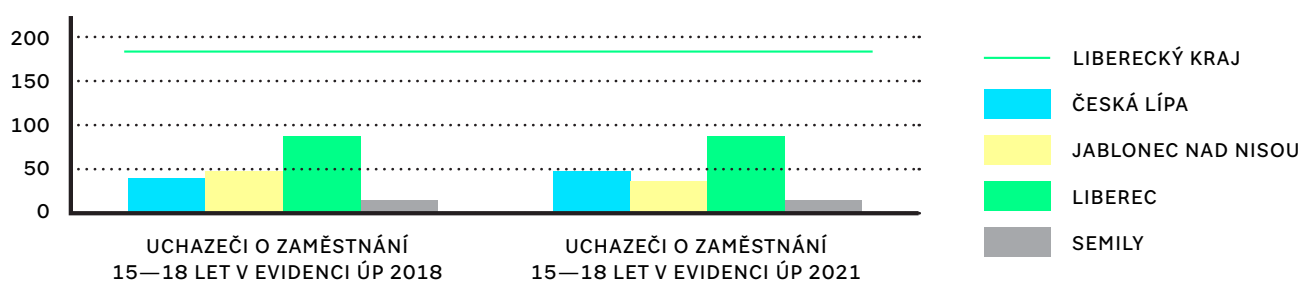
GRAF 4: VÝVOJ POČTU ŽÁKŮ OPAKUJÍCÍCH 1. ROČNÍK ZŠ — LIBERECKÝ KRAJ

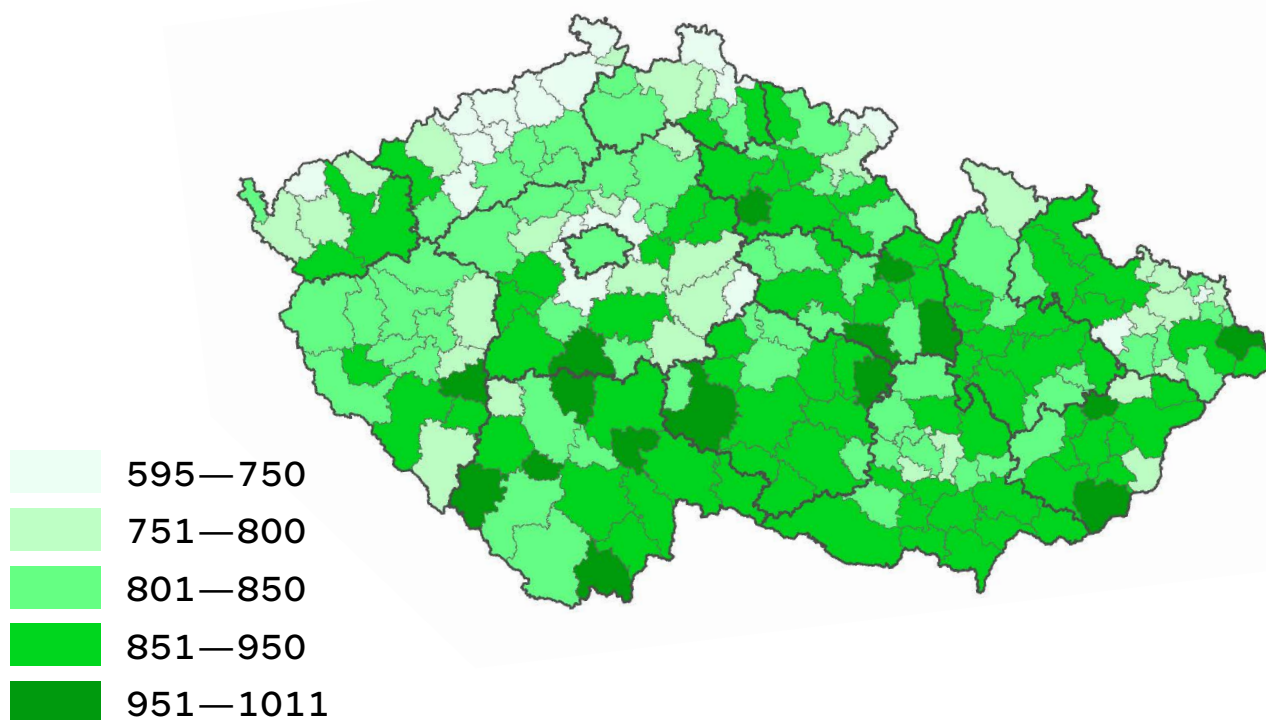
GRAF 5: POČTY DĚTÍ V HMOTNÉ NOUZI V ORP LIBERECKÉHO KRAJE — POČET NEZAOPATŘENÝCH DĚTÍ DO 15-TI LET VĚKU V OKRUŽÍCH SPOU PŘÍSPĚVKŮ NA ŽIVOBYTÍ VYPLACENÝCH ZA ČERVEN 2021

GRAF 6: VÝVOJ POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ 15—18 LET PO OKRESECH — LIBERECKÝ KRAJ

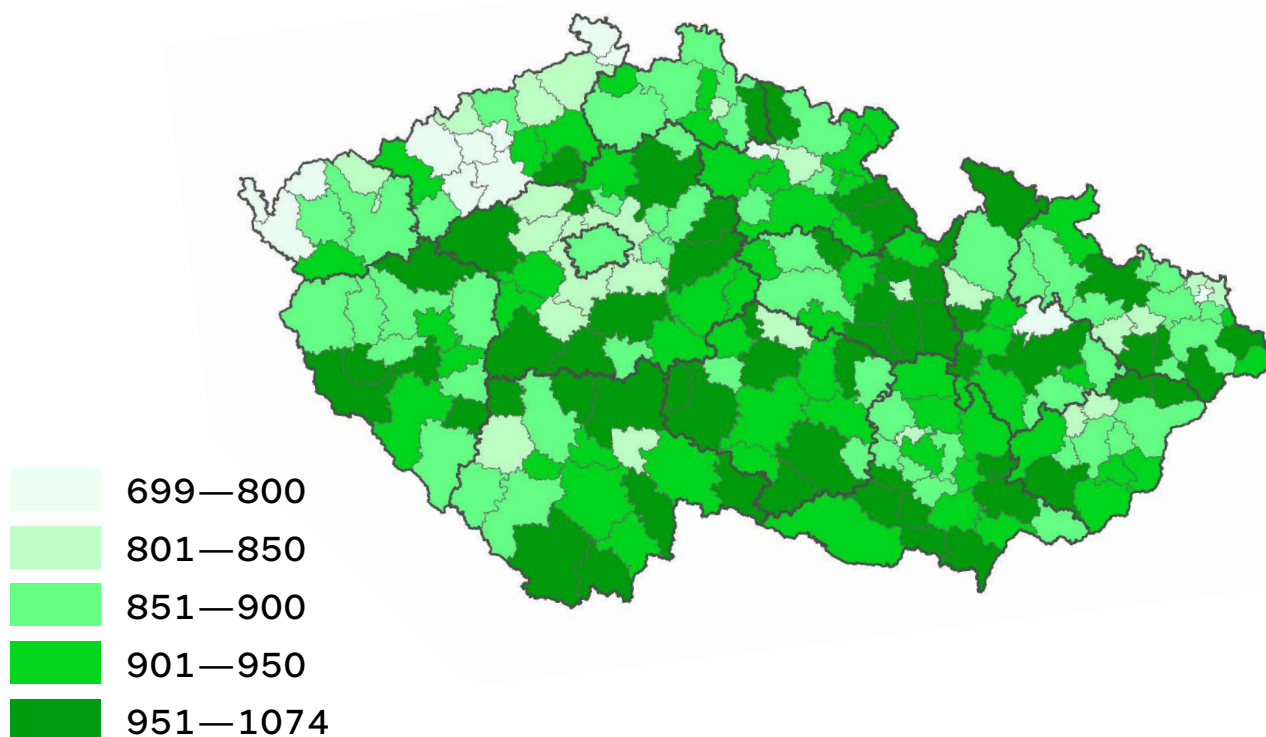

MAPA 1: POČET DĚTÍ VE VĚKU 3—4 ROKY ZAPSANÝCH V MŠ NA 1000 DĚTÍ DANÉHO VĚKU V SO ORP, 2018/2019

Zdroj: Rejstřík MŠMT — statistický výkaz S 1-01 o MŠ, ČSÚ

MAPA 2: POČET DĚTÍ VE VĚKU 4—5 LET ZAPSANÝCH V MŠ NA 1000 DĚTÍ DANÉHO VĚKU V SO ORP, 2018/2019

Zdroj: Rejstřík MŠMT — statistický výkaz S 1-01 o MŠ, ČSÚ

Poznámka: Odlišná škála obou kartogramů vyplývá z odlišné hladiny, na které se hodnoty pohybují. Tuto skutečnost je třeba brát v úvahu i při jejich vzájemném porovnání.

Výše uvádíme datové ukazatele v kontextu situace v Libereckém kraji. První čtyři grafy týkající se předčasných odchodů a opakování ročníků jsou zde uvedené jako příklad sledování vývoje jevu v čase; počet dětí v hmotné nouzi je zobrazen jako porovnání výskytu jevu v území; vývoj počtu nezaměstnaných mladých lidí ve věku 15–18 let je potom zobrazen jako kombinace předchozích dvou pohledů, tj. porovnání výskytu v území ve dvou časových okamžicích. K počtu dětí zapsaných v MŠ podle věku doporučujeme analýzu od Oddělení evaluací MPSV z roku 2020. X

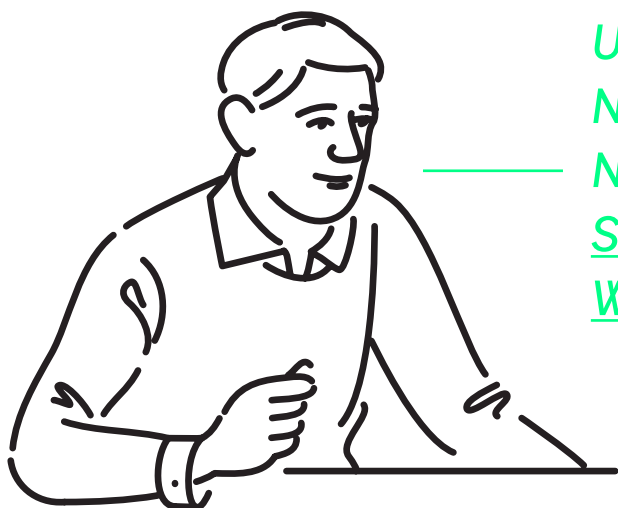
USPOŘÁDALI JSME SETKÁNÍ PARTNERŮ K TÉMATU PRÁCE S INFORMACEMI

Dne 31. 3. 2022 proběhlo setkání partnerů projektu s názvem „Informovaný kraj jako aktér změny“. Cílem diskuzí a prezentací bylo sdílet zkušenosti z krajů při práci s informacemi při sociálním začleňování. Za náš projektový tým jsme shrnuli výstupy dosavadních diskuzí k rolím kraje v sociálním začleňování a k monitoringu intervencí sociálního začleňování. Svůj příspěvek přednesla také expertka Agentury pro oblast sociálních služeb Jana Chovancová. Zástupci partnerů projektu přispěli svými zkušenostmi se získáváním informací relevantních pro sociální začleňování a jejich využitím v praxi. Marcela Erbenová z Člověka v tísní prezentovala práci mobilního týmu v Olomouckém kraji; Jana Černá z Krajského úřadu Libereckého kraje se ve své prezentaci zabývala daty k prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání, a Tereza Pásková z Krajského úřadu Karlovarského kraje hovořila o analýzách, výzkumech a statistikách k přestupkům, kriminalitě, pocitovým mapám a průzkumům pocitu bezpečí. Za Královéhradecký kraj proběhly tři prezentace – Tomáš Merta z CIRI —→

představil **Datový portál Královéhradeckého kraje**; Jiří Zeman z krajského úřadu se zaměřil na to, jak v kraji probíhají průzkumy potřebnosti sociálních služeb, a pohled krajského koordinátora na praxi ve sběru dat pro Úřad vlády zprostředkoval Jiří Svěrák.

Na březnové setkání partnerů navážeme **workshopovým cyklem** „Práce s informacemi při sociálním začleňování“. Šest navazujících workshopů se uskuteční prezenčně v prostorách Akademie veřejného investování MMR v Praze. Registrace na workshopový cyklus již byly uzavřeny. ✕

**WORKSHOPOVÝ CYKLUS
UŽ BĚŽÍ A VOLNÁ MÍSTA
NEJSOU. ALE TADY
NAJDETE VÝSTUPY: [WWW.
SOCIALNI-ZACLENOVANI.CZ/
WORKSHOPOVYCYKLUS/](http://WWW.SOCIALNI-ZACLENOVANI.CZ/WORKSHOPOVYCYKLUS/)**

ZAUJALO NÁS

NOVÁ ZPRÁVA CHARITY ČR O TRHU PRÁCE V SOUVISLOSTI S CHUDOBOU, PREKARIZACÍ, ZADLUŽENOSTÍ A SOCIÁLNÍM PODNIKÁNÍM

Oficiální statistiky nezachycují plnou míru „chudoby pracujících“, (angl. zkratka IWP, „in-work at-risk-of-poverty rate“), protože nezohledňují exekuce, tedy srážky ze mzdy.

V únoru vyšla nejnovější ze série Zpráv o chudobě Caritas CARES, jež je založená na zkušenostech pracovníků sociálních služeb. Tematické zprávy vychází jednou za dva roky. Aktuální zpráva má název „Vstřícnější pracovní trh: Jistota, že nikdo nezůstane stranou“ a jejím tématem je inkluzivní pracovní trh a sociální ekonomika jako součást sociálních modelů různých evropských států.

Zpráva je založena na datech Eurostatu o vývoji míry nezaměstnanosti u různých skupin obyvatel ČR dle věku a pohlaví, včetně srovnání se zeměmi EU. Eurostatem uváděná míra nezaměstnanosti cca 3 % —→

a podobně nízká míra ohrožení chudobou pracujících je dle autorů ve skutečnosti pravděpodobně vyšší, pokud zohledníme počet lidí v exekuci – ve statistikách Eurostatu totiž nefigurují srážky ze mzdy (za účelem splátky dluhu). Chudoba pracujících (tzv. „in-work at-risk-of-poverty rate“, zkratka IWP) tak nejspíše ohrožuje více lidí, než oficiální statistiky naznačují.

Mezi další výzvy na českém pracovním trhu zpráva řadí: ohrožení určitých skupin na pracovním trhu (lidé nízkokvalifikovaní, starší, se ZP); vylučování lidí z pracovního trhu (lidé dlouhodobě nezaměstnaní, předlužení, Romové, obyvatelé SVL); a pracovní vykořisťování a zneužívání, týkající se především pracovních migrantů.

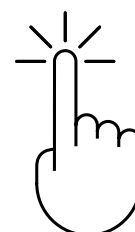
Součástí zprávy jsou také výsledky vlastního výběrového šetření provedeného mezi více než 500 zástupci sociálních služeb Charity ČR. Průzkum byl realizován během třech týdnů v březnu a dubnu 2021 a zjišťoval hlavní problémy, s nimiž se potýkali klienti sociálních služeb během pandemie Covid-19. Za nejzávažnější respondenti označili tyto problémy (tyto reportovalo nad 25 % respondentů — zástupců soc. služeb Charity ČR): sociální izolace, vznik či prohloubení psychických obtíží, zhoršení fyzického zdraví, nedostupnost úřadů.

Zpráva se dále věnuje tématu sociálního podnikání. Poukazuje na problémy a výzvy, s nimiž se sociální podnikání potýká v rovině obecné i ve vztahu k pandemii Covid-19, a zmiňuje vybrané příklady dobré praxe charitních sociálních podniků v různých částech ČR.

Závěr zprávy tvoří sada doporučení vytvořených na základě rozboru politických opatření ve vztahu k zaměstnanosti na úrovni států i EU. Zpráva vyšla v české a anglické verzi, obě jsou ke stažení na webu Charity ČR. ✕

←
**NOVÁ ZPRÁVA O CHUDOBĚ
„VSTŘÍCNĚJŠÍ PRACOVNÍ TRH:
JISTOTA, ŽE NIKDO NEZŮSTANE
STRANOU“**

MPSV POŘÁDÁ KONFERENCI K TÉMATU BYDLENÍ A HOUSING FIRST

19

Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Platformou pro sociální bydlení zvou na konferenci „Housing First a budoucnost sociálního bydlení v ČR“. Akce se uskuteční 23. a 24. května 2022 v Akademii veřejného investování MMR v Praze (Pařížská 4).

Program nabídne zkušenosti realizátorů projektů Housing First i závěrečné výsledky těchto projektů. Zazní také zkušenosti se sociálním bydlením v zahraničí. Na konferenci bude také představena nová výzva na bydlení financovaná z Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+). A účastníci se mohou těšit i na večerní hudební program.

Přesný program, odkaz na registrační formulář a další detaily budou zveřejněny na [stránkách MPSV](#). Konference bude přenášena také online. X

ZAMYŠLENÍ NAD VEŘEJNÝMI ROZPOČTY V KONTEXTU SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

Český systém je komplikovaný. Sociální pracovníci působí v rámci jednoho úřadu ve třech právních režimech.

V minulém newsletteru jsem publikoval údaje o celkových výdajích veřejných rozpočtů v oblasti sociálního začleňování a přislíbil jsem podrobnější informace v dalších vydáních. Zde tedy jsou. Prvním tématem je financování sociální práce vykonávané územními samosprávami. Komplikovanost českého systému lze demonstrovat na skutečnosti, že v rámci jednoho úřadu (či dokonce odboru) působí sociální →

pracovníci ve třech právních režimech (zákony o sociálních službách, o pomoci v hmotné nouzi, o sociálně-právní ochraně dětí). To se promítá do způsobu financování, vykazování výkonů a podobně. Zatímco ostatní agendy vykonávané obcemi a kraji v přenesené působnosti jsou financovány souhrnným příspěvkem na výkon státní správy, výsadou sociální oblasti jsou samostatné účelové dotace.

Činnost cca 1 400 sociálních pracovníků místních úřadů zajišťuje příspěvek MPSV určený „na výkon sociální práce s výjimkou agendy sociálně-právní ochrany dětí“. Podle **Tabulky 1** se jeho objem v letech 2019–2021 pohyboval mezi 400,0 mil. až 487,5 mil. Kč. Většina prostředků (v průměru 84 %) směřuje k obecním úřadům obcí s rozšířenou působností, obce s pověřenými úřady se na celkové sumě příspěvku podílejí cca 12 % a kraje necelými 4 %.

Příjemce	2019	2020	2021
Kraj	14 881,99	14 999,99	18 099,99
Obec s rozšířenou působností	338 046,88	334 999,90	408 499,90
Obec s pověřeným úřadem	47 070,97	49 999,94	60 899,93
CELKEM	399 999,84	399 999,83	487 499,82

↑ **TABULKA 1: PŘÍSPĚVEK NA VÝKON SOCIÁLNÍ PRÁCE V LETECH 2019 AŽ 2021 (V TISÍCÍCH Kč).**

Cílovými skupinami sociální práce obcí nejsou jen osoby ohrožené sociálním vyloučením. Výkazy evidují přes 400 tisíc klientů. Problém je, že jednotlivé cílové skupiny se prolínají a jejich četnost nelze zjistit prostým součtem (jedna osoba či rodina je započítána ve více kategoriích). Velkou skupinu klientů představují osoby se zdravotním znevýhodněním nebo senioři. Druhou tvoří lidé, kteří se potýkají s problémy typickými pro sociální vyloučení: nejisté či neadekvátní bydlení (včetně bezdomovectví), neschopnost splácet závazky a pohledávky, nezaměstnanost, ohrožení rizikovým způsobem života. Podle údajů z výkazu o výkonu sociální práce jsou tyto dvě skupiny zhruba stejně početné. Do celkových nákladů veřejných rozpočtů na sociální práci s osobami ohroženými sociálním vyloučením tak lze započítat cca 50 % státní dotace. —→

Dalším transferem je příspěvek na výkon sociálně-právní ochrany dětí, zavedený v roce 2007. Ten je však určen pouze pro obecní úřady obcí s rozšířenou působností. V letech 2019 až 2021 se pohyboval v rozmezí od 1 463,3 tis. Kč do 1 680,0 tis. Kč. Podle údajů z roku 2019 je naprostá většina dotace (92,49 %) využívána na krytí osobních nákladů více než 2 600 sociálních pracovníků. (Oproti roku 2013 se personální kapacity této agendy zvýšily o 120 %!) Činnost orgánů sociálně-právní ochrany dětí lze rozdělit do několika hlavních okruhů. První z nich je práce s ohroženými dětmi včetně některých preventivních aktivit a sociální kurately pro děti a mládež. Další agendou je náhradní rodinná péče. Třetí oblastí je opatrovnictví, zpravidla zastupování dětí v právních sporech mezi rodiči (rozvodová řízení atd.). Do oblasti sociálního začleňování lze zahrnout činnosti spadající do prvního ze jmenovaných okruhů. Z **Tabulky 2** je zřejmé, že podle výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí představují sociální kurátoři pro děti a mládež 21,5 % personálního obsazení orgánů sociálně-právní ochrany dětí.

Agenda	2020	Podíl v %
Kurátoři pro děti a mládež	580	21,5
Náhradní rodinná péče	749	27,8
Ochrana týraných a zneužívaných dětí	330	12,2
Ostatní agendy	1 037	38,5
CELKEM	2 696	100,0

↑ **TABULKA 2: POČET SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ
POVĚŘENÝCH OBECNÍCH ÚŘADŮ A OBECNÍCH ÚŘADŮ
OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ NA ÚSEKU SOCIÁLNĚ-
PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ V ROCE 2020.**

K tomu je možno připočíst i cca polovinu zaměstnanců vykonávajících další agendy s výjimkou náhradní rodinné péče. Celkový podíl činnosti související s cílovou skupinou sociálního začleňování lze tímto způsobem odhadnout na 46,8 % výkonů orgánů sociálně-právní ochrany dětí. Ve finančním vyjádření jde o částku od 684 mil. Kč do 786 mil. Kč v letech 2019 až 2021 (viz **Tabulku 3**). —→

	2019	2020	2021
Obec s rozšířenou působností	1 463 339,45	1 574 045,55	1 680 000,00
Z toho výkony zaměřené na cílovou skupinu sociálního začleňování	684 842,83	736 653,29	786 240,00

↑ **TABULKA 3:** DOTACE NA VÝKON SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ
OCHRANY DĚTÍ V LETECH 2019 AŽ 2021 (V TIS. KČ).

22

V případě krajských úřadů je agenda sociálně-právní ochrany dětí financována prostřednictvím příspěvku na výkon státní správy. Analýza MPSV z roku 2019 vyčíslila na základě podkladů od regionálních samospráv náklady krajů a hlavního města Prahy na výkon agendy sociálně-právní ochrany dětí za rok 2018 na 97 365 tis. Kč. Dotace MPSV na výkon sociální práce a sociálně-právní ochrany dětí pokrývají jen část nákladů územních samospráv spojených s výkonem těchto agend. Co se týče oblasti sociálně-právní ochrany dětí, MPSV odhaduje, že výše spoluúčasti obcí na financování této agendy se v roce 2018 pohybovala v rozmezí od 323 mil. Kč do 598 mil. Kč (to znamená mezi 18 % až 29 % celkových nákladů).

Celkové výdaje na sociální práci (včetně spoluúčasti samospráv) tak dosahují cca 2,5 mld. Kč ročně. Financování činností související se sociálním začleňováním lze odhadnout na zhruba 50 % této sumy.

Miloslav Macela, odborný garant

MAPA VZDĚLÁVACÍHO NE/ÚSPĚCHU POUKAZUJE NA VELKÉ NEROVNOSTI

Paradoxně školy s nejpotřebnějšími žáky jen těžko shání podporu.

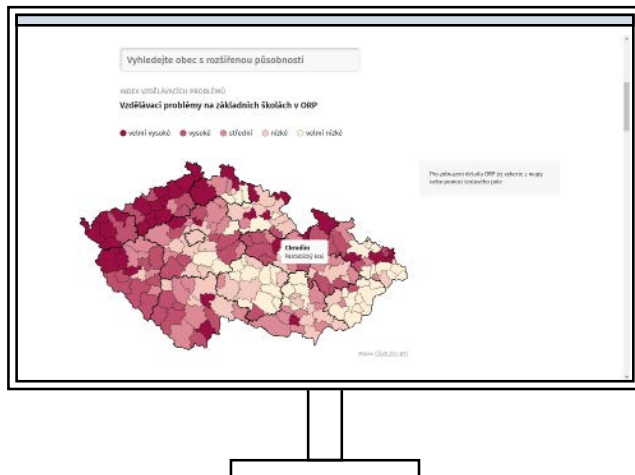
Nová analýza společnosti PAQ Research ukazuje, jak je (ne)úspěch dětí ve škole podmíněn zázemím, ve kterém žijí. Děti rodičů, kteří např. řeší problémy s exekucemi nebo bytovou nouzí, mají často špatné školní výsledky. —→

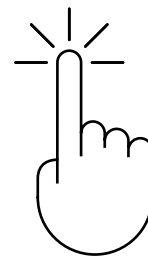
Výzkumníci dále upozorňují na to, že školy v regionech, ve kterých je špatná socio-ekonomická situace, dosahují na nižší finanční podporu než školy v prosperujících oblastech. V České republice tak dochází k paradoxu – čím větší pomoc dítě od školy potřebuje, tím obtížněji se škola dostává k potřebným prostředkům.

Na webu www.mapavzdelavani.cz jsou k dispozici všechny datasety, mapy a grafy ke stažení. ✕

23

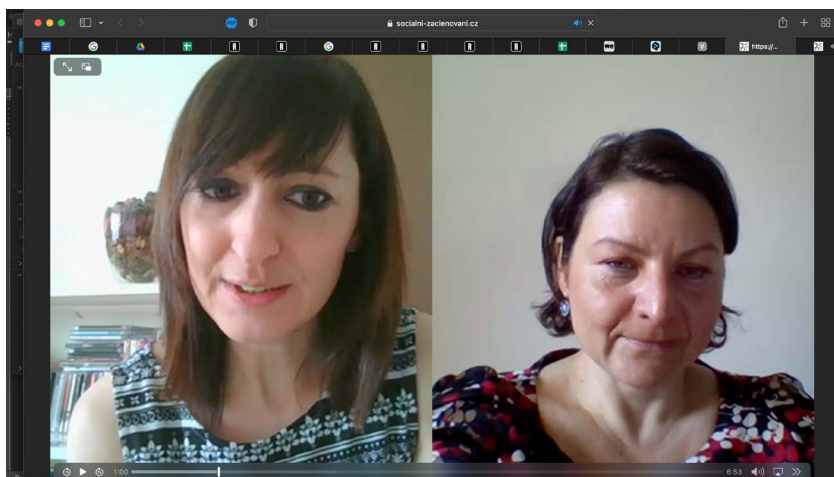
**NA INTERAKTIVNÍ MAPĚ
SI MŮŽETE ZOBRAZIT
VÝSLEDKY ANALÝZY PRO
JEDNOTLIVÉ OBCE A PODLE
ČTYŘ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK**

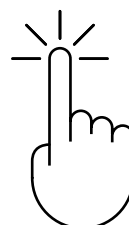
INSPIRACE

NATOČILI JSME VIDEO-
-ROZHOVORY S LIDMI, KTEŘÍ
POMÁHAJÍ DĚTEM OHROŽENÝM
ŠKOLNÍM NEÚSPĚCHEM

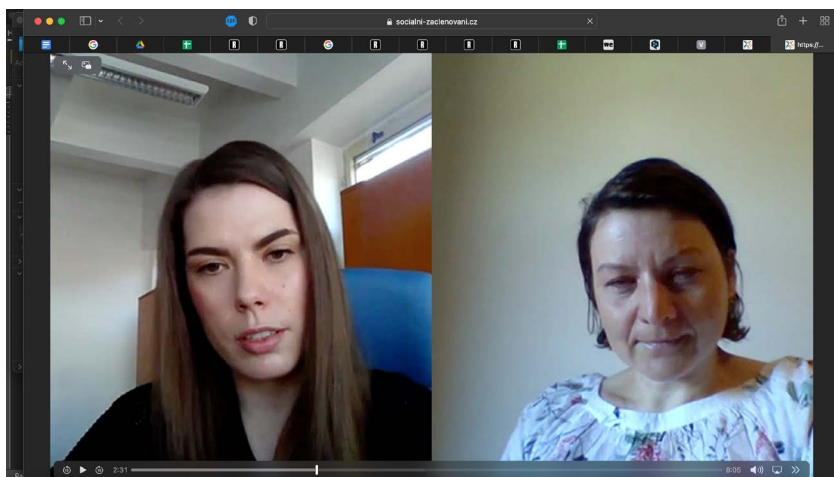
V návaznosti na listopadové setkání partnerů projektu jsme připravili sérii krátkých video-rozhovorů, abychom přispěli k přenosu dobré praxe v podpoře dětí ohrožených předčasným odchodem ze vzdělávání. Můžete se tak podívat, jak se s pomocí organizace Aufori, učí celá rodina; jak dětem ohroženým školním neúspěchem pomáhá Magistrát města Chomutov či jakou podporu v této oblasti poskytuje MAS Hradecký venkov. Rozhovory vedla odborná konzultantka pro předčasné odchody ze vzdělávání Lenka Svobodová. ✕

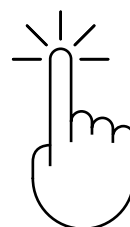
S POMOCÍ LENKY
MATOUŠKOVÉ
(VLEVO) SE UČÍ CELÁ
RODINA.

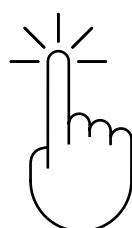
25

JANA MERGLOVÁ
Z CHOMUTOVSKÉHO
MAGISTRÁTU STAVÍ
MOSTY MEZI ŠKOLOU
A RODINOU.

EVA VAŠÁKOVÁ
A LENKA TICHÁ
DĚLAJÍ KOMUNITNÍ
SOCIÁLNÍ PRÁCI NA
VENKOVĚ.

Z AGENTURY

PROJEKT IKV DOBĚHL ÚSPĚŠNĚ DO FINÁLE

Závěrečnou online konferencí 23. 2. 2022 se uzavřel projekt „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586 financovaný Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Na akci s názvem „Cesty k inkluzi: Systémová podpora obcí při rozvoji kvalitního vzdělávání“ byly představeny výstupy klíčových aktivit, jejich realizace a dílčí dopady do území. Cílem konference bylo skrze sdílení výsledků a příkladů dobré praxe propojit jak relevantní odborníky na místní, regionální i státní úrovni, tak i členy odborného panelu. Více informací o konferenci včetně videozáznamů naleznete [zde](#).X

VYŠLY DVĚ NOVÉ METODIKY PRO PODPORU INKLUZIVNÍHO A KVALITNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Na konci března vyšla [Metodika rozvoje inkluzivního a kvalitního vzdělávání v obcích](#), která se týká hlavně činnosti zřizovatelů škol, a [Metodický manuál pro rozvoj inkluzivního a kvalitního vzdělávání na místní úrovni](#), který je založený na příkladech dobré praxe a nabízí pohledy jednotlivých škol. Materiály se tedy do jisté míry doplňují a je vhodné pracovat s oběma dohromady. —→

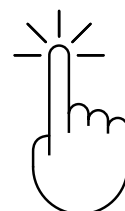
„**Metodika rozvoje inkluzivního a kvalitního vzdělávání v obcích**“ je členěna do pěti obsahových celků. Vychází z poznatků, které ASZ získala při realizaci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“. Rozvíjí myšlenku řízení škol, resp. vzdělávání na regionální úrovni. „Region“ však metodika striktně nedefinuje a rozumí jím především samosprávné územní celky v roli zřizovatelů škol, zejména pak větší obce III. stupně (ORP), které zřizují několik základních a mateřských škol. Základní principy, které jsou v metodice popsány, ale mohou využít i menší ORP, případně naopak i kraje či další subjekty, které se do vzdělávací sítě zapojují.

„**Metodický manuál pro rozvoj inkluzivního a kvalitního vzdělávání na místní úrovni**“ v úvodu stručně popisuje obecné principy, na nichž lze stavět rozvoj kvality vzdělávání v jednotlivých školách a lokalitách a následně je ilustruje na konkrétních příkladech dobré praxe. Praktické příklady pokrývají škálu od přípravy na předškolní vzdělávání po ukončování základního vzdělávání. Čtenáři zde najdou příklady aktivit škol a školských zařízení, ale i aktivity měst, neziskových organizací a dalších aktérů ve vzdělávání.

Obě publikace vznikly v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586 financovaného Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání a jsou volně ke stažení na stránkách Agentury. ✕

**MATERIÁLY
PŘINÁŠÍ MNOŽSTVÍ
KONKRÉTNÍCH RAD
A POSLOUŽÍ ŠKOLÁM
I ZŘIZOVATELŮM.
NEJLEPŠÍ JE PRACOVAT
S OBĚMA METODIKAMI
DOHROMADY.**

ASZ NATOČILA DOKUMENT O ÚSPĚŠNÉ MUZIKANTCE A PEDAGOŽCE

28

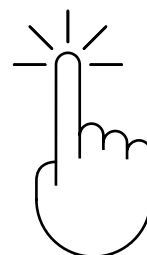
Rodačka z Roudnice nad Labem, Pavlína Matiová, je herečka, zpěvačka a učitelka zpěvu. Narodila se jako první z dětí do muzikantské rodiny a je absolventskou střední pedagogické školy a konzervatoře v oboru zpěv.

Je členkou divadelní skupiny Ara Art. Hostovala v Divadle na Vinohradech, v Divadle Hybernia, v Hudebním divadle Karlín a v Kongresovém centru v několika muzikálových titulech. Hraje a zpívá v muzikálech „Rocky“, „Sibyla, královna ze Sáby“, „Antoinetta, královna Francie“ a dalších. V současnosti koncertuje s kapelou Lače manuša, spolupracuje s držitelem ceny Grammy Oranem Etkinem a věnuje se vlastní hudební tvorbě. Na Mezinárodní konzervatoři vyučuje populární zpěv, budoucí herce učí hlasovou výchovu a vede oddělení World Music.

Krátký dokument o Pavlíně Matiové můžete shlédnout na [stránkách Agentury](#). Vznikl v rámci projektu „Inkluzivní a kvalitní vzdělávání v územích se sociálně vyloučenými lokalitami“, reg. č. projektu CZ.02.3.62/0.0/0.0/15_001/0000586 financovaného Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

PAVLÍNA MATIOVÁ
JE PRVNÍ ROMKOU,
KTERÁ ZPÍVALA
JAKO SÓLISTKA
V PRAŽSKÉM
RUDOLFINU.

KONTAKTY

SPOLUPRÁCE S LIBERECKÝM KRAJEM

IVANA HRUBÁ

+420 720 950 066

IVANA.HRUBA@MMR.CZ

SPOLUPRÁCE S OLOMOUCKÝM KRAJEM

VERONIKA ŽÁKOVÁ

+420 775 096 716

VERONIKA.ZAKOVA@MMR.CZ

SPOLUPRÁCE S KRÁLOVÉHRADECKÝM KRAJEM A CHOMUTOVEM

PAVEL VERMACH

PAVEL.VERMACH@MMR.CZ

SPOLUPRÁCE S KARLOVARSKÝM KRAJEM

MARKÉTA FIŠAROVÁ

+ 420 705 689 797

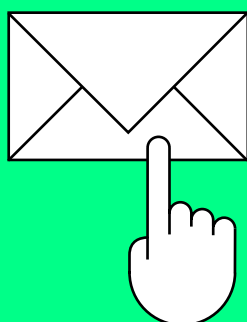
MARKETA.FISAROVA@MMR.CZ

NEWSLETTER A AKCE PROJEKTU

ELIŠKA BUOČIKOVÁ

+420 704 646 249

ELISKA.BUOCIKOVA@MMR.CZ

CHCETE DOSTÁVAT
NÁŠ NEWSLETTER
PRAVIDELNĚ?
PŘIHLASTE SE K ODBĚRU!